

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра публічного управління та адміністрування**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ В ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ»**

Статус дисципліни	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	«магістр»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма	освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»
Форми здобуття вищої освіти	заочна
Мова викладання	українська мова
Форма підсумкового контролю	залік

Київ - 2021

Розробник:

Альона ЛУКАШЕНКО – доцент кафедри публічного управління та адміністрування НАВС, кандидат юридичних наук, доцент.

Робочу програму схвалено
на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування
Протокол від 17.09.2021 року № 2

Завідувач кафедри
публічного управління та адміністрування

Ігор ПАСТУХ

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 24.09.2021 № 1

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЕВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри

протокол науково-методичної ради

від _____. 202_ № ____

від _____. 202_ № ____

Завідувач кафедри **Ігор ПАСТУХ**

Голова НМР **Станіслав**

ГУСАРЕВ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри

протокол науково-методичної ради

від _____. 202_ № ____

від _____. 202_ № ____

Завідувач кафедри **Ігор ПАСТУХ**

Голова НМР **Станіслав**

ГУСАРЕВ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри

протокол науково-методичної ради

від _____. 202_ № ____

від _____. 202_ № ____

Завідувач кафедри **Ігор ПАСТУХ**

Голова НМР **Станіслав**

ГУСАРЕВ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри

протокол науково-методичної ради

від _____. 202_ № ____

від _____. 202_ № ____

Завідувач кафедри **Ігор ПАСТУХ**

Голова НМР **Станіслав**

ГУСАРЕВ

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Програму навчальної дисципліни «Управлінський контроль в публічній сфері» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення особливостей управлінського контролю в публічній сфері.

Мета й завдання навчальної дисципліни.

1. **Мета** навчальної дисципліни «Управлінський контроль в публічній сфері» – сформувати систему знань, умінь, навичок та компетентностей з управлінського контролю в публічній сфері.

2. **Завдання** вивчення дисципліни «Управлінський контроль в публічній сфері»:

– створення умов для аналізу здобувачами вищої освіти основних понять управлінського контролю в публічній сфері, особливостей формування його системи;

– сприяння розумінню основних принципів, завдань, функцій, форм, видів управлінського контролю в публічній сфері;

– вивчення сучасних теорій і концепцій управлінського контролю;

– засвоєння загальних характеристик контролю в органах державної влади та місцевого самоврядування, громадського контролю у сфері публічного управління.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Управлінський контроль в публічній сфері» пов'язана та базується на теоретичних положеннях навчальних дисциплін «Комунікативна діяльність в публічному управлінні», «Правове регулювання державної антикорупційної політики. Корупційні ризики».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, і програмних результатів навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальна компетентність здобувачів вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни охоплює:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Формування «soft skills»:

–*індивідуальних*: властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; позитивне мислення та оптимізм;

–*комунікативних*: креативність; логіка; зрозуміло формувати думки; відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо;

–*управлінських*: уміння вирішувати проблемні ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

ФК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- базові поняття та категорії навчальної дисципліни;
- сучасні теорії і концепції управлінського контролю, його особливості в органах державної влади та місцевого самоврядування,
- особливості громадського контролю у сфері публічного управління;

вміти:

- орієнтуватися у системі управлінського контролю, його видах, формах, контрольних функціях різних суб'єктів управлінського контролю;
- здійснювати порівняльний аналіз сучасних концепцій управлінського контролю;
- аналізувати проблеми управлінського контролю, зарубіжний досвід організації та функціонування громадського контролю у сфері публічного управління;

навчитися:

- аналізувати нормативно-правові акти у сфері публічного управління та адміністрування;
- відшукувати необхідну інформацію у спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

Тема 1. Контроль як соціально-правове явище. Поняття та загальна характеристика управлінського контролю

Поняття контролю в суспільстві. Контроль і нагляд як правові категорії та їх роль в системі управління.

Публічна сфера та її функції. Інституційні інструменти публічної сфери.

Поняття управлінського контролю та його особливості. Об'єкт, предмет та завдання управлінського контролю. Принципи, завдання та функції управлінського контролю.

Види та форми управлінського контролю. Контрольні функції Президента України. Контрольні функції Верховної Ради України, її комітетів. Сутність та значення державного контролю у сфері виконавчої влади.

Система управлінського контролю. Особливості формування системи управлінського контролю за діяльністю персоналу. Управлінський контроль в Україні: загальна характеристика.

Тема 2. Сучасні теорії та концепції управлінського контролю

Сутність концепцій «менеджеризму» та «неоменеджеризму» («нового менеджеризму» – Б. Пітерс, В. Райт). Ринково-ліберальна модель управління. Модель «політичних мереж». Модель «рецептивного адміністрування».

Концепція «піднесення культури працюючих» у теорії та практиці управління як новітнє явище (У. Оучі, Е. Шайн, Ф. Харісс та інші).

Порівняльний аналіз класичних та сучасних концепцій управлінського контролю.

Тема 3. Контроль в органах державної влади та місцевого самоврядування

Наукові основи поняття контролю в органах державної влади. Суб'єкти контролю в органах державної влади: загальна характеристика. Принципи державного контролю та шляхи їх реалізації. Види, функції та методи контролю в органах державної влади.

Наукові основи поняття контролю в органах місцевого самоврядування. Цілі контролю в органах місцевого самоврядування. Суб'єкти контролю в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика повноважень. Види контролю у місцевому самоврядуванні (зовнішній, внутрішній, контроль менеджменту – функціональний, адміністративний, фінансовий). Громадський та суспільний контроль в органах місцевого самоврядування. Функції та методи контролю в органах місцевого самоврядування.

Актуальні проблеми контролю в органах державної влади та місцевого самоврядування: шляхи їх вирішення.

Тема.4. Громадський контроль у сфері публічного управління

Наукові основи поняття громадського контролю та публічного управління. Громадський контроль за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації. Форми громадського контролю. Нормативно-правове забезпечення форм реалізації громадського контролю в Україні: актуальні проблеми та шляхи удосконалення. Принципи громадського контролю. Взаємозв'язок громадського контролю з іншими видами контролю. Громадські ради при центральних та місцевих органах виконавчої влади.

Інноваційні практики громадського контролю в Україні: проблеми реалізації. Громадський контроль як механізм захисту екологічних прав громадян.

Всесвітні та регіональні (європейські) стандарти громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації. Зарубіжний досвід організації та функціонування громадського контролю у сфері публічного управління.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	заочна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки	
	2	2
	Семестр	
	3	3
Загальна кількість годин – 90	Лекції	
	6 год.	6 год.
	Семінарські	
	8 год.	8 год.
	Практичні	
	6 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	70 год.	70 год.
	Вид контролю	
	залік	залік

**3. Тематичний план
(заочна форма навчання, державне замовлення)**

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				
			Усього годин з викладачем	з них:			Самостійна робота
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	
1	Тема 1. Контроль як соціально-правове явище. Поняття та загальна характеристика управлінського контролю	26	6	2	2	2	20
2	Тема 2. Сучасні теорії та концепції управлінського контролю	12	2		2		10
3	Тема 3. Контроль в органах державної влади та місцевого самоврядування	26	6	2	2	2	20
4	Тема.4. Громадський контроль у сфері публічного управління	26	6	2	2	2	20
Усього годин		90	20	6	8	6	70
Підсумковий контроль: залік							

(заочна форма навчання, за кошти фізичних або юридичних осіб)

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				
			Усього годин з викладачем	з них:			Самостійна робота
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	
1	Тема 1. Контроль як соціально-правове явище. Поняття та загальна характеристика управлінського контролю	26	6	2	2	2	20
2	Тема 2. Сучасні теорії та концепції управлінського контролю	12	2		2		10
3	Тема 3. Контроль в органах державної влади та місцевого самоврядування	26	6	2	2	2	20
4	Тема 4. Громадський контроль у сфері публічного управління	26	6	2	2	2	20
Усього годин		90	20	6	8	6	70
Підсумковий контроль: залік							

4. Плани навчальних занять за видами

Заочна форма здобуття вищої освіти, д/б

Тема 1. Контроль як соціально-правове явище. Поняття та загальна характеристика управлінського контролю

Семінарське заняття – 2 годин

1. Поняття та особливості управлінського контролю.
2. Принципи та функції управлінського контролю.
3. Види та форми управлінського контролю.
4. Сутність та значення державного контролю у сфері виконавчої влади.
5. Особливості формування системи управлінського контролю за діяльністю персоналу.

Практичне заняття – 2 години

Завдання 1: наведіть приклад контрольних та наглядових повноважень відповідно до обраного вами закону або нормативно-правового акту України в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Якщо керівник тільки порушує клопотання про застосування стягнення уповноваженим керівником, то це контрольні чи наглядові повноваження?

У яких випадках керівник повинен втрутитися в діяльність підлеглого?

Заповнити таблицю 1: навести приклад принципу управлінського контролю (нагляду) в межах спеціальності підготовки «Публічне управління та адміністрування» та охарактеризувати здійснення його реалізації. Вказати на проблеми реалізації принципу та шляхи їх вирішення.

Таблиця 1				
Принципи управлінського контролю				
№ з/п	Назва принципу управлінського контролю	Назва джерела реалізації принципу управлінського контролю	Проблема(и) реалізації принципу управлінського контролю	Шлях(и) вирішення проблеми реалізації принципу управлінського контролю

Завдання 2: в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування» навести приклад порушення проведення відповідного виду управлінського контролю на вибір та зазначити правові підстави його усунення.

Завдання 3: проаналізувати на прикладі власного вибору нормативно-правовий акт, вказуючи на конкретні види та форми управлінського контролю в межах спеціальності підготовки «Публічне управління та адміністрування».

Заповнити таблицю 2: проаналізувати повноваження державного органу на вибір, базуючись на чинному законі або нормативно-правовому акті, розмежовуючи їх на контрольні та наглядові та вказуючи відповідну статтю або її складову. Аргументувати позицію. Наприклад,

Таблиця 2

Назва закону або нормативно-правового акту		
№ з/п	Контрольні повноваження (ст.)	Наглядові повноваження (ст.)

Заповнити таблицю 3:

Таблиця 3			
Управлінський контроль в публічній сфері. Інституційні інструменти публічної сфери			
№ з/п	Назва інституційного інструменту публічної сфери (інститути громадянського суспільства, ЗМІ, інститут переговорно-узгоджувальних процесів)	Приклад впливу на здійснення управлінського контролю	Засади та механізми управлінського контролю в публічній сфері

Тема 2. Сучасні теорії та концепції управлінського контролю

Семінарське заняття – 2 годин

1. Сутність концепцій «менеджеризму» та «неоменеджеризму» («нового менеджеризму» – Б. Пітерс, В. Райт).
2. Порівняльний аналіз моделей управління: ринково-ліберальної, «політичних мереж» та «рецептивного адміністрування».
3. Концепція «піднесення культури працюючих» у теорії та практиці управління як новітнє явище (У. Оучі, Е. Шайн, Ф. Харісс та інші).
4. Порівняльний аналіз класичних та сучасних концепцій управлінського контролю.

Тема 3. Контроль в органах державної влади та місцевого самоврядування

Семінарське заняття – 2 години

1. Наукові основи поняття контролю в органах державної влади: загальна характеристика.
2. Принципи державного контролю та шляхи їх реалізації.
3. Види, функції та методи контролю в органах державної влади.
4. Наукові основи поняття контролю в органах місцевого самоврядування.
5. Суб'єкти контролю в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика повноважень.

Практичне заняття – 2 години

Заповнити таблицю 1:

Таблиця 1				
Принципи державного контролю та шляхи їх реалізації				
№ з/п	Назва принципу державного контролю	Назва джерела реалізації принципу державного контролю	Проблема(и) реалізації принципу державного контролю	Шлях(и) вирішення проблеми реалізації принципу державного контролю

Заповнити таблицю 2

Таблиця 2						
Суб'єкти контролю в органах державної влади, їх функції, методи та проблеми						
№ з/п	Суб'єкт контролю в органах державної влади	Назва функції контролю	Зміст функції	Назва методу контролю та його загальна характеристика	Проблеми реалізації та методу контролю в органах державної влади	Шлях(и) вирішення (удосконалення) проблеми реалізації методу контролю в органах державної влади

Завдання 1: наведіть приклад завдань таких форм державного контролю, як: ревізія, перевірка, обстеження; інспектування, запит; заслуховування звітів, повідомлень, спостережень та рейдів – планових та позапланових. Для відповіді на питання необхідно використовувати закони або нормативно-правові акти України в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Завдання 2: на прикладі обраного на вибір закону або нормативно-правового акту України відповісти на питання:

–з якими видами державної діяльності пов'язаний державний контроль?

Заповнити таблицю 3: навести приклад(и) принципу(ів) громадського контролю (нагляду) в органах місцевого самоврядування за професійною діяльністю суб'єкта(ів) на вибір та охарактеризувати здійснення його реалізації. Вказати на проблеми реалізації принципу та шляхи їх вирішення.

Таблиця 3				
Принципи громадського контролю в органах місцевого самоврядування				
№ з/п	Назва принципу громадського контролю	Назва джерела реалізації принципу громадського контролю	Проблема(и) реалізації принципу громадського контролю	Шлях(и) вирішення проблеми реалізації принципу громадського контролю

Заповнити таблицю 4:

Таблиця 4				
Функції та методи контролю в органах місцевого самоврядування				
№ з/п	Назва функції контролю	Зміст функції	Назва методу контролю та загальна характеристика	Проблеми реалізації та шлях(и) їх вирішення (удосконалення)

Заповнити таблицю 5:

Таблиця 5				
Порівняльний аналіз громадського та суспільного контролю в органах місцевого самоврядування				
№	Поняття громадського	Поняття суспільного	Спільні	Відмінні

з/п	контролю в органах місцевого самоврядування. Посилання на джерело	контролю в органах місцевого самоврядування. Посилання на джерело	ознаки	ознаки
-----	--	--	--------	--------

Завдання 3: навести приклад здійснення управлінського контролю за діяльністю конкретного органу? Як це відображується на його структурі?

Тема 4. Громадський контроль у сфері публічного управління

Семінарське заняття – 2 години

1. Наукові основи поняття громадського контролю та публічного управління.
2. Форми громадського контролю, їх нормативно-правове забезпечення в Україні, проблеми та шляхи удосконалення.
3. Громадські ради при центральних та місцевих органах виконавчої влади.
4. Зарубіжний досвід організації та функціонування громадського контролю у сфері публічного управління.

Практичне заняття – 2 години

Заповнити таблицю 1:

Таблиця 1

Інноваційні практики громадського контролю в Україні: проблеми реалізації та шляхи їх вирішення

№ з/п	Приклад інноваційної практики громадського контролю	Проблема(и) реалізації	Шляхи удосконалення
-------	---	------------------------	---------------------

Завдання 1: на основі моніторингу адміністративно-територіальної одиниці на вибір щодо форм та методів здійснення громадського контролю за діяльністю відповідного органу виділити найбільш характерні проблеми в їх реалізації та можливі шляхи їх вирішення.

Завдання 2: навести приклад здійснення державно-громадського контролінгу на прикладі відповідної професійної діяльності в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Завдання 3: розкрити взаємозв'язок громадського контролю з іншими видами контролю, використовуючи практичні приклади та нормативні джерела.

Завдання 4: аналіз спільних проектів з громадськістю та сучасний стан залучення громадськості до розгляду скарг на дії чи бездіяльність керівників. Практика розгляду.

Заповнити таблицю 2:

Таблиця 2

Приклад діяльності відповідної громадської ради

№ з/п	Назва громадської ради	Основні результати діяльності громадської ради за звітний період (вказати за який конкретно)	Проблеми та можливі шляхи удосконалення діяльності
-------	------------------------	--	--

Завдання 5: аналіз основних положень всесвітніх та регіональних (європейських) стандартів громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації:

1. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966, ратифікація 1973). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950, ратифікація 1997). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Європейська соціальна хартія (1996, ратифіковано 2006) . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062
4. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська Конвенція 1998, ратифікована 1999) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text
5. Рекомендація Rec(2001) 19 Комітету Міністрів Ради Європи «Про участь громадян у місцевому публічному житті». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_739#Text
6. Європейська стратегія щодо інновацій та доброго урядування на місцевому рівні (Комітет Міністрів Ради Європи, 2008). URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/Strategy_for_Innovation.pdf
7. Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень (Комітет міністрів Ради Європи, 2017). URL: <https://rm.coe.int/guidelines-on-civil-participation-in-political-decision-making/168076e135>
8. State of civil society report (2021). Віт про стан громадянського суспільства у 2021 році. URL: <https://reliefweb.int/report/world/state-civil-society-report-2021-enarpt>

Заочна форма здобуття вищої освіти, за кошти фізичних та юридичних осіб

Тема 1. Контроль як соціально-правове явище. Поняття та загальна характеристика управлінського контролю

Семінарське заняття – 2 годин

1. Поняття, предмет, мета та завдання управлінського контролю. Особливості управлінського контролю.
2. Принципи та функції управлінського контролю.
3. Види та форми управлінського контролю.
4. Сутність та значення державного контролю у сфері виконавчої влади.
5. Особливості формування системи управлінського контролю за діяльністю персоналу.

Практичне заняття – 2 години

Завдання 1: наведіть приклад контрольних та наглядових повноважень відповідно до обраного вами закону або нормативно-правового акту України в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Якщо керівник тільки порушує клопотання про застосування стягнення уповноваженим керівником, то це контрольні чи наглядові повноваження?

У яких випадках керівник повинен втрутитися в діяльність підлеглого?

Заповнити таблицю 1: навести приклад принципу управлінського контролю (нагляду) в межах спеціальності підготовки «Публічне управління та адміністрування» та охарактеризувати здійснення його реалізації. Вказати на проблеми реалізації принципу та шляхи їх вирішення.

Таблиця 1				
Принципи управлінського контролю				
№ з/п	Назва принципу управлінського контролю	Назва джерела реалізації принципу управлінського контролю	Проблема(и) реалізації принципу управлінського контролю	Шлях(и) вирішення проблеми реалізації принципу управлінського контролю

Завдання 2: в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування» навести приклад порушення проведення відповідного виду управлінського контролю на вибір та зазначити правові підстави його усунення.

Завдання 3: проаналізувати на прикладі власного вибору нормативно-правовий акт, вказуючи на конкретні види та форми управлінського контролю в межах спеціальності підготовки «Публічне управління та адміністрування».

Заповнити таблицю 2: проаналізувати повноваження державного органу на вибір, базуючись на чинному законі або нормативно-правовому акті, розмежовуючи їх на контрольні та наглядові та вказуючи відповідну статтю або її складову. Аргументувати позицію. Наприклад,

Таблиця 2		
Назва закону або нормативно-правового акту		
№ з/п	Контрольні повноваження (ст. __)	Наглядові повноваження (ст. __)

Заповнити таблицю 3:

Таблиця 3			
Управлінський контроль в публічній сфері. Інституційні інструменти публічної сфери			
№ з/п	Назва інституційного інструменту публічної сфери (інститути громадянського суспільства, ЗМІ, інститут переговорно-узгоджувальних процесів)	Приклад впливу на здійснення управлінського контролю	Засади та механізми управлінського контролю в публічній сфері

Тема 2. Сучасні теорії та концепції управлінського контролю

Семінарське заняття – 2 годин

1. Сутність концепцій «менеджеризму» та «неоменеджеризму» («нового менеджеризму» – Б. Пітерс, В. Райт).

2. Порівняльний аналіз моделей управління: ринково-ліберальної, «політичних мереж» та «рецептивного адміністрування».

3. Концепція «піднесення культури працюючих» у теорії та практиці управління як новітнє явище (У. Оучі, Е. Шайн, Ф. Харісс та інші).

4. Порівняльний аналіз класичних та сучасних концепцій управлінського контролю.

Тема 3. Контроль в органах державної влади та місцевого самоврядування

Семінарське заняття – 2 години

1. Наукові основи поняття контролю в органах державної влади: загальна характеристика.

2. Принципи державного контролю та шляхи їх реалізації.

3. Види, функції та методи контролю в органах державної влади.

4. Наукові основи поняття контролю в органах місцевого самоврядування.

5. Суб'єкти контролю в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика повноважень.

Практичне заняття – 2 години

Заповнити таблицю 1:

Таблиця 1				
Принципи державного контролю та шляхи їх реалізації				
№ з/п	Назва принципу державного контролю	Назва джерела реалізації принципу державного контролю	Проблема(и) реалізації принципу державного контролю	Шлях(и) вирішення проблеми реалізації принципу державного контролю

Заповнити таблицю 2

Таблиця 2						
Суб'єкти контролю в органах державної влади, їх функції, методи та проблеми						
№ з/п	Суб'єкт контролю в органах державної влади	Назва функції контролю	Зміст функції	Назва методу контролю та його загальна характеристика	Проблеми реалізації та методу контролю в органах державної влади	Шлях(и) вирішення (удосконалення) проблеми реалізації методу контролю в органах державної влади

Завдання 1: наведіть приклад завдань таких форм державного контролю, як: ревізія, перевірка, обстеження; інспектування, запит; заслуховування звітів, повідомлень, спостережень та рейдів – планових та позапланових. Для відповіді на питання необхідно використовувати закони або нормативно-правові акти України в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Завдання 2: на прикладі обраного на вибір закону або нормативно-правового акту України відповісти на питання:

–з якими видами державної діяльності пов’язаний державний контроль?

Заповнити таблицю 3: навести приклад(и) принципу(ів) громадського контролю (нагляду) в органах місцевого самоврядування за професійною діяльністю суб’єкта(ів) на вибір та охарактеризувати здійснення його реалізації. Вказати на проблеми реалізації принципу та шляхи їх вирішення.

Таблиця 3				
Принципи громадського контролю в органах місцевого самоврядування				
№ з/п	Назва принципу громадського контролю	Назва джерела реалізації принципу громадського контролю	Проблема(и) реалізації принципу громадського контролю	Шлях(и) вирішення проблеми реалізації принципу громадського контролю

Заповнити таблицю 4:

Таблиця 4				
Функції та методи контролю в органах місцевого самоврядування				
№ з/п	Назва функції контролю	Зміст функції	Назва методу контролю та загальна характеристика	Проблеми реалізації та шлях(и) їх вирішення (удосконалення)

Заповнити таблицю 5:

Таблиця 5				
Порівняльний аналіз громадського та суспільного контролю в органах місцевого самоврядування				
№ з/п	Поняття громадського контролю в органах місцевого самоврядування. Посилання на джерело	Поняття суспільного контролю в органах місцевого самоврядування. Посилання на джерело	Спільні ознаки	Відмінні ознаки

Завдання 3: навести приклад здійснення управлінського контролю за діяльністю конкретного органу? Як це відображується на його структурі?

Тема 4. Громадський контроль у сфері публічного управління

Семінарське заняття – 2 години

5. Наукові основи поняття громадського контролю та публічного управління.

6. Форми громадського контролю, їх нормативно-правове забезпечення в Україні, проблеми та шляхи удосконалення.

7. Громадські ради при центральних та місцевих органах виконавчої влади.

8. Зарубіжний досвід організації та функціонування громадського контролю у сфері публічного управління.

Практичне заняття – 2 години

Заповнити таблицю 1:

Таблиця 1

Інноваційні практики громадського контролю в Україні: проблеми реалізації та шляхи їх вирішення

№ з/п	Приклад інноваційної практики громадського контролю	Проблема(и) реалізації	Шляхи удосконалення
-------	---	------------------------	---------------------

Завдання 1: на основі моніторингу адміністративно-територіальної одиниці на вибір щодо форм та методів здійснення громадського контролю за діяльністю відповідного органу виділити найбільш характерні проблеми в їх реалізації та можливі шляхи їх вирішення.

Завдання 2: навести приклад здійснення державно-громадського контролінгу на прикладі відповідної професійної діяльності в межах спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Завдання 3: розкрити взаємозв'язок громадського контролю з іншими видами контролю, використовуючи практичні приклади та нормативні джерела.

Завдання 4: аналіз спільних проєктів з громадськістю та сучасний стан залучення громадськості до розгляду скарг на дії чи бездіяльність керівників. Практика розгляду.

Заповнити таблицю 2:

Таблиця 2

Приклад діяльності відповідної громадської ради

№ з/п	Назва громадської ради	Основні результати діяльності громадської ради за звітний період (вказати за який конкретно)	Проблеми та можливі шляхи удосконалення діяльності
-------	------------------------	--	--

Завдання 5: аналіз основних положень всесвітніх та регіональних (європейських) стандартів громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації:

1. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966, ратифікація 1973). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950, ратифікація 1997). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

3. Європейська соціальна хартія (1996, ратифіковано 2006) . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062

4. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська Конвенція 1998, ратифікована 1999) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text

5. Рекомендація Rec(2001) 19 Комітету Міністрів Ради Європи «Про участь громадян у місцевому публічному житті». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_739#Text

6. Європейська стратегія щодо інновацій та доброго урядування на місцевому рівні (Комітет Міністрів Ради Європи, 2008). URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/Strategy_for_Innovation.pdf

7. Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень (Комітет міністрів Ради Європи, 2017). URL: <https://rm.coe.int/guidelines-on-civil-participation-in-political-decision-making/168076e135>

8. State of civil society report (2021). Віт про стан громадянського суспільства у 2021 році. URL: <https://reliefweb.int/report/world/state-civil-society-report-2021-enarpt>

Форми громадського контролю за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації в Україні

1. Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у мм. Києві та Севастополі державній адміністрації, 2019 : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 р. № 353. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-2019-%D0%BF#Text>

2. Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листоп. 2008 р. № 976. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-%D0%BF#Text>

3. Про звернення громадян: Закон України від 02 жовт. 1996 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.

4. Про схвалення Концепції створення Національного контактного центру: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1269-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/248688680>

5. Деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

6. Про Координаційну раду з питань реформування державного управління: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2016 р. № 335. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/335-2016-%D0%BF#Text>

5. Завдання самостійної роботи

Тема 1. Контроль як соціально-правове явище. Поняття та загальна характеристика управлінського контролю

1. Обґрунтуйте поняття «контроль», «нагляд» «управлінський контроль», «публічна сфера», «система управлінського контролю».

2. Визначте співвідношення понять: «контроль» та «нагляд», «управлінський контроль» та «державний контроль». Аргументуйте позицію.

3. Проаналізуйте функції, інституційні інструменти публічної сфери.

4. Проаналізуйте контрольні функції Президента України, Верховної Ради України та її комітетів.

5. У чому полягає сутність та значення державного контролю у сфері виконавчої влади.

6. Визначте особливості управлінського контролю порівняно з іншими видами контролю в державі.

Тема 2. Сучасні теорії та концепції управлінського контролю

1. Проаналізуйте сутність понять «менеджеризм» та «неоменеджеризм» («новий менеджеризм»).
2. Визначте переваги та недоліки ринково-ліберальної моделі управління, моделі «політичних мереж» та моделі «рецептивного адміністрування» у процесі здійснення управлінського контролю.
3. У чому полягає актуальність концепції «піднесення культури працюючих» у теорії та практиці управління в умовах сьогодення? Як її можна використовувати в управлінському контролі в публічній сфері?
4. На прикладі блок-схеми або таблиці зробити порівняльний аналіз класичних та сучасних концепцій управлінського контролю.

Тема 3. Контроль в органах державної влади та місцевого самоврядування

1. Обґрунтуйте поняття «контроль в органах державної влади», «контроль в органах місцевого самоврядування».
2. Порівняйте види контролю в органах державної влади та в органах місцевого самоврядування (на прикладі блок-схеми або таблиці).
3. Порівняйте методи контролю в органах державної влади та в органах місцевого самоврядування (на прикладі блок-схеми або таблиці).
4. Проаналізувати основні складові контролю в діяльності органів місцевого самоврядування України.
5. Проаналізувати переваги та недоліки громадського (суспільного) контролю в органах місцевого самоврядування.
6. На конкретному прикладі в межах спеціальності зробити порівняльний аналіз контролю в органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Продемонструйте приклад за допомогою блок-схеми або таблиці.

Тема 4. Громадський контроль у сфері публічного управління

1. Визначте співвідношення понять: «громадський контроль» та «публічне управління».
2. На конкретних прикладах проаналізувати основні принципи громадського контролю у сфері публічного управління.
3. Навести 2 приклади форм громадського контролю при здійсненні захисту екологічних прав громадян в межах спеціальності.
4. Проаналізувати форми здійснення громадського контролю за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації (2 приклади в межах спеціальності).
5. З якими видами контролю взаємопов'язаний громадський контроль? Аргументуйте позицію.
6. Проаналізуйте нормативно-правове забезпечення форм реалізації громадського контролю в Україні. Визначте 1-2 актуальні проблеми та запропонуйте шляхи їх вирішення.

7. Проаналізувати всесвітні та регіональні (європейські) стандарти громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації.

8. Навести приклад зарубіжного досвіду організації та функціонування громадського контролю у сфері публічного управління в країнах ЄС (за власним вибором).

6. Індивідуальні завдання – тематика реферативних доповідей

1. Органи та форми діяльності контрольної влади у системі управління.
2. Зміст та правові засади публічного контролю у сфері виконавчої влади в Україні. Відповідальність Кабінету міністрів України.
3. Актуальні питання гласності, прозорості та відкритості в реалізації громадського контролю.
4. Актуальні проблеми контролінгу діяльності органу публічного управління.
5. Актуальні питання централізації і децентралізації управління та регулювання процесу управлінського контролю в публічній сфері
6. Поняття та особливості державно-управлінського аудиту в Україні та у зарубіжних країнах.
7. Міжнародне співробітництво у сфері запровадження державного контролю.
8. Актуальні питання адаптації міжнародних норм і стандартів державного контролю.
9. Механізми запровадження європейських стандартів у розвиток системи контролю місцевого самоврядування України.
10. Шляхи удосконалення системи контролю в Україні.

7. Методи навчання

Бінарні (інформаційно-повідомляючий та виконавчий), частково-пошукові, опитування, тестовий контроль.

Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (аналіз нормативно-правових актів та навчальних міні-кейсів, робота в Інтернет), репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія, методи групової роботи).

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю: поточний (тематичний), підсумковий, контроль залишкових знань. *(Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії внутрішніх справ. URL: <https://okor.naiau.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>)*

Методи контролю: усне та письмове опитування, практична перевірка виконаних завдань, тестовий контроль.

Критерії оцінювання результатів навчання

Загальні критерії оцінювання *(Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Національній академії*

<https://okop.naiuu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Високий (творчий) рівень – оцінка 5 (90...100). Здобувач вищої освіти систематично за поточним й за підсумковим контролюями:

- виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку,

- чітко, лаконічно, логічно послідовно дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та аналізувати достовірність одержаних результатів, допускаючи деякі неточності.

Достатній

конструктивно-варіативний рівень – оцінка 4 (85...89). Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролюями:

- виявив міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

- аргументовано дав відповіді на поставлені питання,

- виявив вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи неточності і несуттєві помилки.

конструктивний рівень – оцінка 4 (75...84).

- виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації, дав відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності, достатні вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач

Середній

репродуктивний – оцінка 3 (66...74 балів). Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролюями:

- виявив посередні знання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

- дав мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач.

достатній (репродуктивний) – оцінка 3 (60...65 балів).

- виявив слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

- дав неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) – оцінка 2 (35...59). Здобувач вищої освіти:

- виконав значну частину видів навчальної роботи,

– за поточним й підсумковим контролюями виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

– допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних задач (здобувач вищої освіти має право на повторний підсумковий контроль).

(непродуктивний) – оцінка 2 (1...34).

– виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься у рекомендованих джерелах інформації,

– допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння орієнтуватися під час розв’язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень (здобувач вищої освіти обов’язково повинен повторно вивчити навчальну дисципліну).

Контроль індивідуальних завдань оцінюється шляхом перевірки прийняття тез до друку на конференцію за результатами власних досліджень.

Контроль самостійної роботи здійснюють шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, семінарських заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку (диференційованого заліку). Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни виставляється за сумарною кількістю набраних балів, отриманих в результаті поточного (тематичного) та підсумкового контролів.

Метою навчання є не тільки отримання теоретичної інформації, але й підготовка до розв’язування складних професійних задач у процесі навчання, формування професійного світогляду.

Основні критерії рівня компетентності здобувача вищої освіти:

– виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

– вміння здійснювати причинно-наслідкові зв’язки за темами навчальної дисципліни;

– вміння опрацьовувати основні та додаткові рекомендовані нормативні та доктринальні джерела;

– вміння здійснювати взаємозв’язки між явищами;

– вміння чітко, лаконічно і послідовно відповідати на поставлені питання;

– вміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних задач.

Аудиторна робота (поточне накопичення балів) <i>max 60 %</i>					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
					<i>max 40%</i>	
T1 5	T2 5	T3 5	T4 5	Самостійна робота 40	залік	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Moodle – безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням: тексти лекцій, рекомендовані питання до підсумкового контролю, літературні джерела, мультимедійні презентації, тестові завдання.

Наявність ноутбуків, комп'ютерів, планшетів, смартфонів з виходом до мережі Інтернет.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Тема 1.

1. Поняття контролю в суспільстві.
2. Контроль і нагляд як правові категорії та їх роль в системі управління.
3. Поняття управлінського контролю та його особливості.
4. Об'єкт, предмет та завдання управлінського контролю.
5. Принципи управлінського контролю та проблеми їх реалізації.
6. Форми управлінського контролю.
7. Функції управлінського контролю.
8. Види управлінського контролю.

9. Сутність та значення державного контролю у сфері виконавчої влади.
10. Система управлінського контролю.
11. Особливості формування системи управлінського контролю за діяльністю персоналу.
12. Управлінський контроль в Україні: загальна характеристика.
13. Реформування державного управління України.
14. Контрольні функції Верховної Ради України, її комітетів.
15. Контрольні функції Президента України.
16. Контроль за діяльністю органів виконавчої влади.
17. Публічна сфера та її функції: загальна характеристика.
18. Інституційні інструменти публічної сфери: загальна характеристика.

Тема 2.

1. Загальна характеристика концепції «менеджеризму».
2. Загальна характеристика концепції «неоменеджеризму» («нового менеджеризму» – Б. Пітерс, В. Райт).
3. Аналіз ринково-ліберальної моделі управління.
4. Аналіз моделі управління «політичних мереж».
5. Аналіз моделі управління «рецептивного адміністрування».
6. Концепція «піднесення культури працюючих» у теорії та практиці управління як новітнє явище (У. Оучі, Е. Шайн, Ф. Харісс та інші).
7. Аналіз класичних концепцій управлінського контролю.
8. Порівняльний аналіз класичних та сучасних концепцій управлінського контролю.

Тема 3.

1. Наукові основи поняття контролю в органах державної влади.
2. Суб'єкти контролю в органах державної влади: загальна характеристика.
3. Принципи державного контролю та шляхи їх реалізації.
4. Види та функції контролю в органах державної влади.
5. Президентський, парламентський, судовий контроль: загальна характеристика.
6. Зовнішній та внутрішній контроль у сфері виконавчої влади.
7. Методи контролю в органах державної влади.
8. Наукові основи поняття контролю у місцевому самоврядуванні.
9. Цілі контролю в органах місцевого самоврядування.
10. Суб'єкти контролю в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика повноважень.
11. Види контролю у місцевому самоврядуванні (зовнішній, внутрішній, контроль менеджменту – функціональний, адміністративний, фінансовий).
12. Громадський та суспільний контроль в органах місцевого самоврядування.
13. Функції та методи контролю в органах місцевого самоврядування.

14. Проблеми контролю в органах державної влади та місцевого самоврядування та шляхи їх вирішення.
15. Контроль у системі державної служби.
16. Контроль за якісним складом і діяльністю державних службовців.
17. Оцінка професійно-кваліфікаційного рівня керівників у системі державного управління та місцевого самоврядування.

Тема 4.

1. Наукові основи поняття громадського контролю та публічного управління.
2. Громадський контроль за діяльністю публічної адміністрації.
3. Форми громадського контролю.
4. Нормативно-правове забезпечення форм реалізації громадського контролю в Україні: проблеми та шляхи удосконалення.
5. Взаємозв'язок громадського контролю з іншими видами контролю.
6. Громадські ради при центральних та місцевих органах виконавчої влади.
7. Інноваційні практики громадського контролю в Україні: проблеми реалізації.
8. Громадський контроль як механізм захисту екологічних прав громадян.
9. Форми громадського контролю за діяльністю суб'єктів публічної адміністрації в Україні.
10. Громадська думка. Інструменти громадського впливу на реалізацію державної політики.
11. Шляхи оптимізації громадського контролю у процесі вироблення та реалізації державної політики.
12. Особливості громадського контролю у процесі місцевого самоврядування.
13. Громадські обговорення та слухання.
14. Взаємодія органів державного управління та органів місцевого самоврядування з політичними партіями і громадськими організаціями.
15. Всесвітні стандарти громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації.
16. Регіональні (європейські) стандарти громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації.
17. Зарубіжний досвід організації та функціонування громадського контролю у сфері публічного управління.

Орієнтовний перелік питань для тестового контролю самостійної роботи

Тема 1.

1. Контроль в суспільстві.
2. Контроль і нагляд як правові категорії.
3. Управлінський контроль.
4. Об'єкт управлінського контролю.

5. Предмет управлінського контролю.
6. Завдання управлінського контролю.
7. Принципи управлінського контролю та проблеми їх реалізації.
8. Форми управлінського контролю.
9. Функції управлінського контролю.
10. Види управлінського контролю.
11. Контрольні функції Верховної Ради України.
12. Контрольні функції Президента України.
13. Контроль за діяльністю органів виконавчої влади.
14. Публічна сфера.

Тема 2.

1. Концепція «менеджеризму».
2. Концепція «неоменеджеризму» («нового менеджеризму» – Б. Пітерс, В. Райт).
3. Ринково-ліберальна модель управління.
4. Модель управління «політичних мереж».
5. Модель управління «рецептивного адміністрування».
6. Концепція «піднесення культури працюючих» у теорії та практиці управління як новітнє явище (У. Оучі, Е. Шайн, Ф. Харісс та інші).

Тема 3.

1. Принципи державного контролю.
2. Види контролю в органах державної влади.
3. Функції контролю в органах державної влади.
4. Президентський контроль.
5. Парламентський контроль.
6. Судовий контроль.
7. Зовнішній та внутрішній контроль у сфері виконавчої влади.
8. Методи контролю в органах державної влади.
9. Суб'єкти контролю в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика повноважень.
10. Види контролю у місцевому самоврядуванні.
11. Громадський контроль в органах місцевого самоврядування.
12. Функції контролю в органах місцевого самоврядування.
13. Методи контролю в органах місцевого самоврядування.
14. Контроль у системі державної служби.

Тема 4.

1. Громадський контроль.
2. Форми громадського контролю.
3. Громадські ради при центральних та місцевих органах виконавчої влади.
4. Громадська думка.
5. Громадські обговорення
6. Громадські слухання.
7. Всесвітні стандарти громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації.

8. Регіональні (європейські) стандарти громадського контролю за суб'єктами публічної адміністрації.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Денисова А. В. Про співвідношення контролю і нагляду у чинному законодавстві: проблемні питання визначення. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. №1 С. 72-74.

2. Деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

3. Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень (Комітет міністрів Ради Європи, 2017). URL: <https://rm.coe.int/guidelines-on-civil-participation-in-political-decision-making/168076e135> (дата звернення 05.09.2021)

4. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

5. Наливайко Л. Р., Савченко О. В. Теоретико-правові засади громадського контролю за діяльністю органів державної влади : монографія / Л. Р. Наливайко, О. В. Савченко. К.: «Хай-Тек Прес», 2017. 276 с.

6. Петроє О. Еволюція моделі державного управління: від класичних бюрократій до врядування майбутнього / О. Петроє // Збірник наукових праць НАДУ. 2019. Вип. 2. С. 92-106.

7. Поліщук В.С. Новий публічний менеджмент як посткласична парадигма державного управління: автореф. дис. канд. екон. наук Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. наук: 25.00.01/ Віктор Степанович Поліщук; [наук. керівник Д. В. Неліпа]; Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ, 2017. 22 с.

8. Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листоп. 2008 р. № 976. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2008-%D0%BF#Text>

9. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 берез. 2012 р. № 4572-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1.

10. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листоп. 2010 р. № 996. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>

11. Про звернення громадян: Закон України від 02 жовт. 1996 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.

12. Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні : Указ Президента України від 26 лют. 2016 р. № 68/2016. Урядовий кур'єр від 02 берез. 2016 р. № 41.

13. Рекомендація Rec(2001) 19 Комітету міністрів Ради Європи «Про участь громадян у місцевому публічному житті» Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_739#Text

14. Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, 2019 : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 р. № 353. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-2019-%D0%BF#Text>

15. Базика С. К. Механізми парламентського контролю у сфері публічних фінансів в Україні : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Хмельницький, 2019. 241 с. URL: <http://old.univer.km.ua/doc/elib.pdf>

16. Вітвіцький С. С. Контроль як гарантія законності діяльності публічної адміністрації : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2016. 480 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/12097/11/diss-Vitvicky.pdf>

17. Менеджмент : навчальний посібник / Н. С. Краснокутська, О. М. Нащекіна, О. В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.

18. Терещук О. Д. Громадський контроль за правоохоронною діяльністю в Україні: теорія і практика: монографія. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2016. 460 с.

19. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.

20. Sue Shepherd (2018) Managerialism: an ideal type, *Studies in Higher Education* [Online], 43:9, 1668-1678, available at: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/03075079.2017.1281239>

Додаткова

21. Білас А. І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Київ. 2016. 227 с.

22. Вінникова Н. А. Вплив політичних мереж на прийняття політико-управлінських рішень // *Стратегічні пріоритети*. 2013. №1 (26), С. 38-42.

23. Ємельянова, А. Г. Принцип доброго урядування як основа забезпечення права бути почутим у контексті реалізації права на участь в управлінні державними справами. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*, 2016. № 4, 20-26.

24. Кулинич М. Бюджетування та контролінг в управлінні результативністю [Текст] : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 111 с.

25. Лебедева Н. В. Проекти взаємодії поліції з населенням як засіб реалізації інституту партнерства в Європі. *Право і суспільство*. 2018. № 4, ч. 2. С. 115-120.

26. Малишенко Л.О. Громадсько-політичні мережі як нові принципи відносин у сучасних суспільствах // *Політичне життя*. 2018. № 2, С. 61-67.

27. Менеджмент: навч. посібник /за заг. ред. Г.О. Дорошенко. Харків, «ВСВ-Принт», 2015. 300 с.

28. *Механізм правового регулювання правоохоронної та правозахисної діяльності в умовах формування громадянського суспільства* (осінні читання): тези доповідей та повідомлень учасників Всеукраїнської наукової конференції молодих науковців (27 жовт. 2017 р.) / упор. Г. Я. Савчин. Львів: Львів. ДУВС, 2017. 448 с.

29. Міжнародні стандарти місцевого самоврядування: хрестоматія : упоряд. Є. І. Бородин, С. А. Квітка, Т. М. Тарасенко. Дніпро: ГРАНІ, 2019. 148 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mizhнародnistandarty_mistsveoho_samovryaduvnanya.pdf

30. Посібник з децентралізації у схемах. / Під редакцією М. Ю. Кузьмичової. Запоріжжя. 2017. 96 с. URL: https://issuu.com/mlsgroup/docs/decentralization_handbook

31. Про Координаційну раду з питань реформування державного управління: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2016 р. № 335. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/335-2016-%D0%BF#Text>

32. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.

33. Про національну безпеку України : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

34. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку : Закон України від 29 листоп. 2001 р. № 2866-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 10. Ст. 78.

35. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2625-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 48. Ст. 254.

36. Про схвалення Концепції створення Національного контактного центру: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1269-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/248688680>

37. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22 червня 2000 р. № 1835-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 40. Ст. 338.

38. Степанов А. Б. Співвідношення прокурорського нагляду, відомчого та судового контролю під час досудового розслідування: автореф... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Х., 2018. 21 с.

39. Терещук О. Д. Адміністративно-правові засади громадського контролю за правоохоронною діяльністю в Україні: теорія і практика : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 38 с.

40. Ткаченко Р. О. Громадський контроль за діяльністю органів Національної поліції України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Кривий Ріг, 2019. 20 с.

41. Klikauer, T. 2015. «What is Managerialism?» Critical Sociology. 41. (7-8): 1103-1119.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

2. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Офіційний веб-портал Національної академії внутрішніх справ. URL: <http://naiau.kiev.ua/>

4. Офіційний веб-портал Центру Разумкова (недержавного аналітичного центру). URL: <https://razumkov.org.ua/>

Підпис автора РПНД